

BWA

29.05–05.07.2026

Крізь дзеркало

Аґнешка Сеюд

виставка про польську
спільноту болруму

кураторка:
Емі Н. Мугоро

Мисткиня:
Агнешка Сеюд

**Запрошені
мистецькі особи:**
Ліля Дзедзіц
Кароліна Єж
Нджороґе Мутгоні

**Запрошені
дизайнерські особи:**
Томек Дутка
(Luka Hot Couture)
Ліля Дзедзіц
Каміля Ревлон Design
Міколай Тіль

Кураторка виставки:
Емі Н. Мугоро

**Кураторка галереї
Студія BWA Вроцлав:**
Йоанна Стембальська

**Візуальна
ідентифікація:**
Кароліна Цєбяда

Продюсування:
Наталія Будзінська
Моніка Мушинська
Сара Щеґула

Реалізація:
Томаш Кочонь
Даніель Мрочинський
Дарія Храсціна
Якуб Якубович

**Координація
доступності:**
Маґдалена Вебер

Промоція:
Аґата Каліновська
Береніка Нікодемська
Яґода Ольчик
Жанета Ваньчик

Редакторська опіка:
Йоанна Осєвич-Льоренцутті
(нагляд, переклад EN)
Малґожата Позьдзік
(редагування PL)
Патриція Пончек
(коректура PL)
Стефан Льоренцутті
(переклад EN)
Андрій Савенець
(переклад UA)

Партнери виставки:

INTERSECTION
PHOTO
FESTIVAL

Медіапатронат:

репліка

Медіапартнери:

TVP | info_

format

MINT

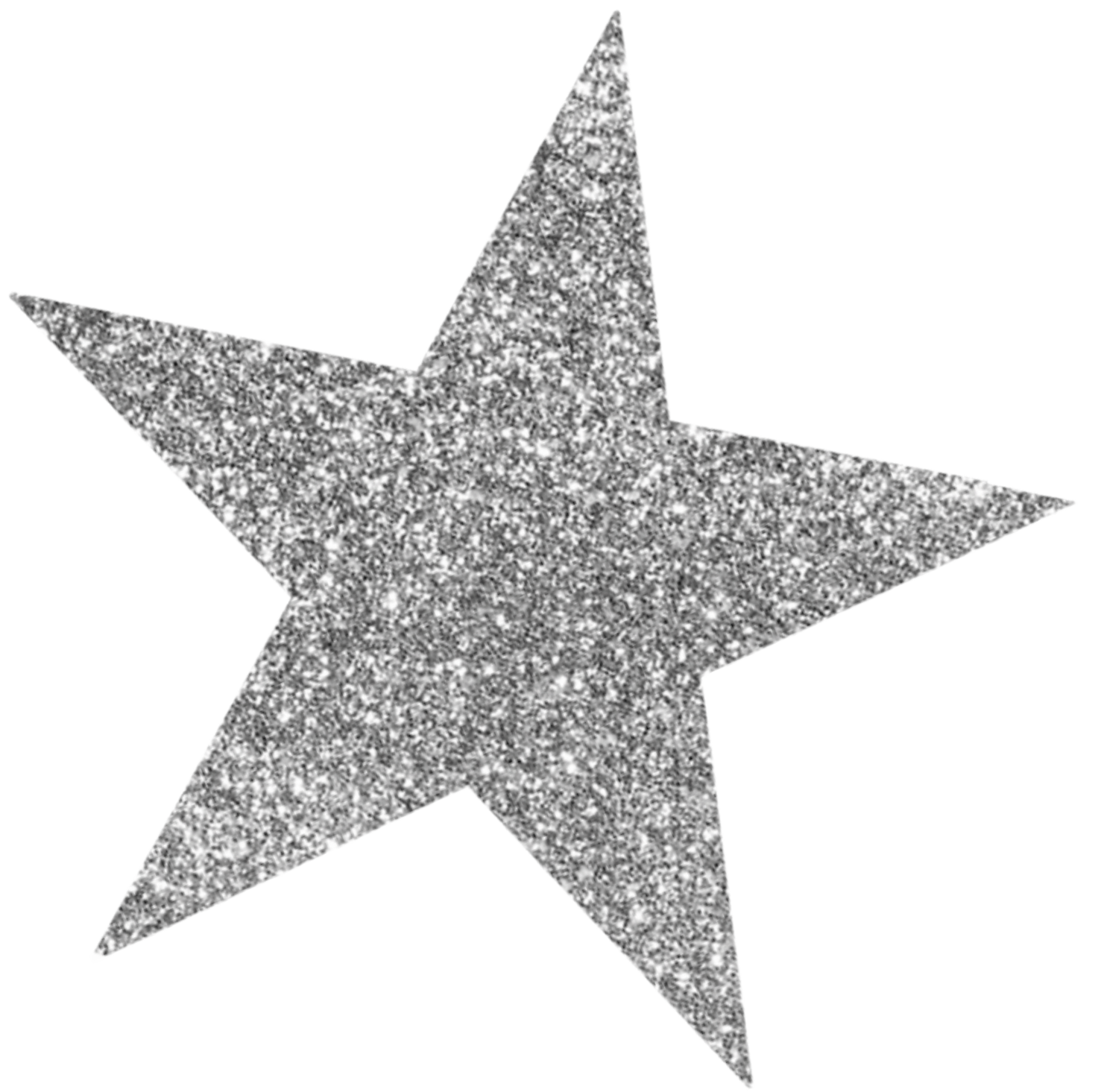
**K
MAG**

**Програмна директорка
BWA Вроцлав:**
Катажина Рой

Директор BWA Вроцлав:
Мацей Буйко

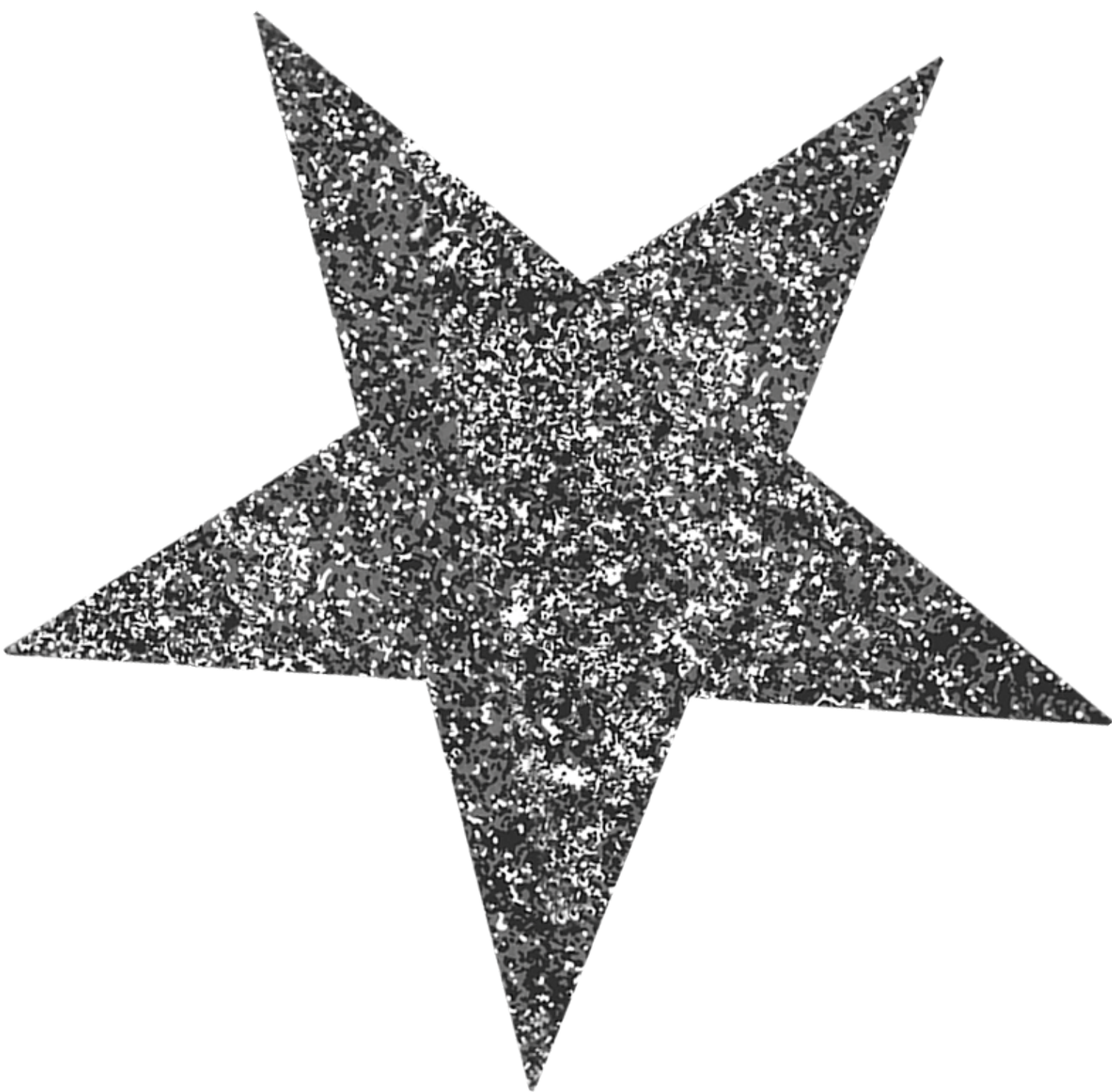
Організатор:
Галереї сучасного
мистецтва BWA Wrocław

Крізь дзеркало

Аґнешка Сеюд

«Я пішла на бал, здобула трофей, і тепер усі хочуть мене знати [...] Це наче перейти крізь дзеркало в Дивокрай. Входиш туди і відчуваєш... відчуваєш себе на сто відсотків правою [...] У світі так не буває. А мало б бути саме так».

– Голоси спільноти болруму,
збережені у фільмі «Париж палає»
Дженні Лівінгстон (1990)

Занурення в екстравагантне – це не втеча від дійсності, а спосіб побачити реальність по-новому. Наполягання на тому, як зауважує Хосе Естебан Муньос, що утопія проявляється в перформативному, надмірному, в ще-не-тут. Фантазія й пишнота стають інструментами для репетиції світів, яких іще не існує. Імітоване золото, оксамит і підроблені діадеми сигналізують не про фальш, а про альтернативні можливості. Суспільства здавна використовували видовище, ритуал і прикраси, щоб уявляти інакше – радикальний потенціал, про який надто часто забувають. Усередині колективів пишнота перетворюється на спільне творення життя. Туга обертається на дію. Культурні символи переосмислюються через тіло, формуючи себе у напрямку до реалістичних майбутніх.

У серці роману Льюїса Керролла 1871 року «Аліса в Задзеркаллі» Аліса провалюється крізь срібне відображення і потрапляє у світ-шахівницю, де ідентичність не є сталою, а виконується через ретельно прораховані дії. У цьому дзеркальному світі зі змінними правилами вона проходить підривний шлях білдунгсроману, використовуючи фантазію як каталізатор самопізнання. З пішака до королеви – вона долає простір, де смисли постійно переписуються. Це перегукується з теорією перформативності Джудіт Батлер: ідентичність як стабільність, що породжується повторюваними, регульованими діями.

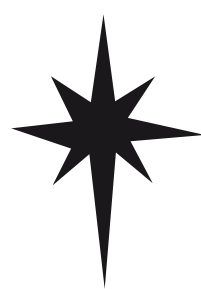
У Лісі, де речі не мають назв, Аліса на мить переживає чисту рівність, оголюючи репресивну природу соціальних ярликів. Коли на виду стає крихкість логіки, авторитет постає як конструкт. Аліса здобуває свободу дії і починає переписувати правила гри, використовуючи фантазію для переосмислення реальності.

У 1967 році на конкурсі Miss All-America Camp Beauty Pageant – дреґ-змаганні, що проходило в Гарлемі, – Крістал ЛаБейджа досягла своєї межі: вона відкрито кинула виклик расизму в дреґ-середовищі, де домінували білі, й пішла зі сцени. Цей момент зафіксований у документальному фільмі «Королева». Цей протест став переломним моментом. У 1968 році вона разом із Лотті ЛаБейджа заснувала Royal House of LaVeija – сім'ю за вибором для квір-молоді, витісненої з домінантних просторів. У 1972 році вони провели перший бал House of LaVeija, де змагання було переосмислено через категорії, що святкували перформанс, ідентичність і стиль, заклавши підвалини культури болруму.

У Польщі болрум з'явився близько 2012 року і продовжує розвиватися як квірна контрінфраструктура. Спершу виникнувши у Вроцлаві, він поширився до Варшави та Кракова – міст, сформованих палімпсестними історіями потрясінь: від поділів до комуністичного правління і кризь політичні трансформації після 1989 року. Сьогодні польська сцена болруму використовує моду, звук і рух у різних

категоріях для самовизначення, визнання й належності. Тут фантазія функціонує як інфраструктура, а не прикраса. Перформанс стає критикою домінантних гендерних і соціальних норм, кресленням альтернативних майбутніх.

*Ж*азва «Крізь дзеркало» відсилає до дзеркального світу Льюїса Керролла. Виставка представляє відеороботи, фотографії та об'єкти, що утворюють, пов'язаний наратив болруму як практики, що виникла в Гарлемі й була переосмислена в польських контекстах. Вона простежує матеріальне і колективне життя, костюми, доми та спільну пам'ять показуючи болрум водночас як притулок і спротив, що підтримується усними традиціями, взаємністю і творенням спільноти.

Аґнешка Сеюд

1. *Ball #1, 2026*
4. *The Power of Cunt I, 2026*
5. *The Power of Cunt II, 2026*
6. *The Power of Cunt III, 2026*
7. *Голоси спільноти, 2026*

У книжці «Сестра-вигнанниця: есеї й промови» (1984) Одрі Лорд стверджує, що справжня емансипація неможлива в ізоляції. В есеї «Поезія – це не розкіш» вона говорить про нелінійну, прадавню мудрість, що існує в еротичному й прихованому, – глибоке джерело почуттів, що передує сучасній категоризації й відчувається в тілі задовго до того, як може бути висловлене мовою.

Такий підхід може забезпечити потужне метафізичне підґрунтя, що перекидає міст між нашою теперішньою реальністю і потенціалом звільненого майбутнього. Для Лорд стійке суспільство – це не однорідне суспільство, а таке, в якому відмінності стають творчим ресурсом. Без спільноти як опори будь-яке відчуття індивідуальної свободи є лише крихким перемир'ям, тимчасовою угодою зі світом. Прагнення до колективної свободи вперше матеріалізувалося в ранній роботі Сеюд – «Мімесисі», де бажання тілесного звільнення і дослідження гендеру постали як янголи, якими їх описує Біблія – небесні постаті, що пропонують спосіб уявити себе поза межами досяжності держави й погляду суспільства.

У роботі «Ball #1» – серії колажів, створених під час подорожей авторки Польщею між 2023 і 2025 роками, – такі фантазії оживають. Хоча ці моменти тривають лише кілька годин, ритуалізоване повторення болруму передає стійке відчуття постійності. У центрі надувної сферичної конструкції сидять фемквіни та жінки з досвідом трансгендерного переходу, зокрема кольорові, що були першопрохідницями культури і чий лідерство залишається в серці руху.

«The Power of Cunt» розширює цей спільнотний архів, простежуючи еволюцію польської культури болруму. Робота «Голоси спільноти» представляє інтерв'ю з представниками_цями польської спільноти болруму. Каміля, Божна, Дері, Марчіта, Тіммі, Золіета, Ліля та Сіноа говорять про культуру, свій особистий досвід і квір-життя в Польщі. Сеюд картографує цей соціально-політичний ландшафт, документуючи інтерсекційне зібрання людей із трансгендерним досвідом і тих, хто орієнтується в різних відтінках небінарного досвіду, чорношкірих, корінних та кольорових осіб, людей із досвідом міграції, негетеросексуальних людей і жінок. Костюми й категорії слугують онтологічними якорями. Фіксуючи механіку цієї сцени, ми відкриваємо світ, де «фантазія» стає єдиною реальністю.

Нджороґе Мутгоні

2. *Як жити*, 2024

В етно-історичному вимірі квірна спорідненість функціонувала як взаємопов'язана технологія піклування, що підтримувала життя за межами традиційних державних структур. Шрами окупації в Польщі перегукуються зі структурною маргіналізацією на Глобальному Півдні, відображаючи водночас стратегії виживання Гарлему, де балансування у примхливій політиці видимості могло бути як надихальною силою, так і мішенню для консерватизму.

Робота «Як жити» визнає цей міжконтинентальний пульс, запозичуючи свою стилістику з медитативної кінофілософії радянських режисерів, таких як Тарковський, і жорсткого соціального реалізму іранського кіно. Діалог поглибили сучасні культурні зрушення (наприклад, альбом Бейонсе «Renaissance»), що викликали глобальне повернення дискурсу квірного болруму, зокрема як каталізатора в Східній Африці, де ця підпільна енергія переросла в більш організований і видимий рух. Нджороґе осмислює цю роботу як «візуальне, медитативне утвердження [...] заклик до дії – брати участь у гордості та існуванні, попри, попри, попри...».

Простежуючи чотирирічну подорож крізь квірне підпілля Найробі, робота ставить у центр радість як відповідь на відчай. Вона показує працю колективів і спільнот болруму – за участю таких першопрохідників_ць, як Ештон Лоренс, Маджік Дайк та Андеті, чий перший «Бал Сафарі» відкрив і поєднав Найробі з Міжнародним Домом Ніндзя, – і все це супроводжується дедалі глибокими питаннями режисера: «Що для тебе означає радість?», «Хто ти?» і, врешті-решт, «Чого ти хочеш?».

Фільм запрошує до відкритості назустріч спільноті – можливо, пропонуючи спільну вразливість як фундамент для переосмисленого колективного майбутнього.

Кароліна Єж

3. *Сутність польського болруму, 2026*

Спільноти формуються ще в 1920-х роках, під час Великої міграції квірних афроамериканців, які переосмислювали міські локації як майданчики для дреґ-балів, плекаючи расово інтегровану реальність на різкому контрасті з консервативним та сегрегованим зовнішнім світом. Цей рух перетворив такі місця, як бальний зал «Савой» і театр «Аполло», на простори, де фотографи, письменники й поети автоматично ставали архіваріусами. Їхні роботи фіксували сутність першопрохідниць і першопрохідників, таких як Гледіс Бентлі – чорношкіра лесбійська дреґ-виконавиця, відома своєю потужною, гендерноруйнівною сценічною присутністю. Ця культурна матриця чотири десятиліття потому стала структурною основою болруму. Нині ці письмові свідчення й зображення слугують контрархівами, що вписують мимоплинні танцювальні ночі в тривалі історичні записи, прославляючи квірних людей як плинних і автономних.

Для Рональда Мюррея, відомого як Батько Рон «Драма», засновника Дому Exclusive Lanvin, вивчення квірних соціальних архітектур відкриває болрум не як змагання, а як «простір, де ти навчаєшся бути людиною, якою залишатимешся все своє життя».

Ця філософія відлунює в серії фотографій Єж, слугуючи реєстром того, як ця історія зберігається в сучасній польській культурі болруму. Різні моменти проявляються як інтенсивні фізичні перформанси поряд із тихими митями підготовки за лаштунками, гордістю тримання трофея, приголомшливими деталями костюмів, яскравими кольорами, сміливими позами. Понад усе – основоположна присутність батьків і матерів Дому в житті їхніх дітей.

Ліля Дзєдзіц

8. *ESTRO DIVA*, 2026

Ніамбі Е. Стенлі, ключова постать у розвитку справедливості та культури ЛГБТКІА+, переосмислює перехід як щось набагато більше, ніж просто медична одіссея. Для Стенлі це глибоко педагогічний акт – майстер-клас самотворення, у якому трансособи повертають собі уявні глибини свого внутрішнього світу.

В роботі «ESTRO DIVA» Ліля Дзєдзіц досліджує нюанси інтимності й кордонів через своє тіло, від якого вона колись почувалася відчуженою. Виступаючи водночас спостерігачем і архітектором, вона представляє хірургічний процес як метафізичне повернення додому, досягнуте через фізичну витривалість.

Це помітний відхід від месіанських наративів, що зводять трансіснування до перформансу чи видовища. Дзєдзіц документує свій період одужання, спонукаючи глядача зустрітися з її вразливими питаннями, які її переслідують: «Чи сексуальна я така?», «Чи це достатньо “жіночно”?», «Тобі теж подобається?». Тоді як виставка загалом прославляє кінетичний блиск культури болруму – спільноти, яку Дзєдзіц шанує як ключовий притулок, що уможливив і плекав її пошук себе, – ця робота вводить необхідну, інтроспективну двоїстість.

9. *Runway*, 2026

Runway презентує костюми, створені для балів у Польщі дизайнерськими особами: Камілою, Лілею, Томеком та Миколаєм. Подіум виходить прямо з шафи, яка є символічним об'єктом у квір-житті – місцем укриття, але й трансгресії, будучи порталом у світ фантазій.

a. **Томаш Дутка (Luka Hot Couture)**

Рожева бальна сукня, створена для Алі Урвал на *Chamber of Secrets Ball*, організованому Legendary Angélique Mimi Prodigy, Берлін 2019

b. **Томаш Дутка (Luka Hot Couture)**

Біла вечірня сукня, створена для *Future Ball III*, організованого Trailblazer Madlen Revlon та Trailblazer Kamilla Revlon, Варшава 2025

c. **Ліля Дзедзіц (House of Slay)**

Образ «Бабушка» з *Mismatched Madness Kiki Ball*, організованого Timmy та Capriolaola, Вроцлав 2024

d. **Ліля Дзедзіц (House of Slay)**

Сет «Love Is the Message», створений для *Y2K Practice Ball*, організованого Father Jake Femina та Mother Fatale Femina, Варшава 2023

e. **Каміля Ревлон**

Золотий скелет, створений для *The Halloween Party Ball III*, організованого Legendary Father Vinii Revlon (House of Revlon) та Icon Mother Jack Mizrahi (House of Gorgeous Gucci), Париж 2024

f. Каміля Ревлон

Картате вбрання, створене для *The Mean Girls Kiki Ball III*,

організованого Polish Princess Checky Versace та Princess Jala Louboutin, Катовіце 2025

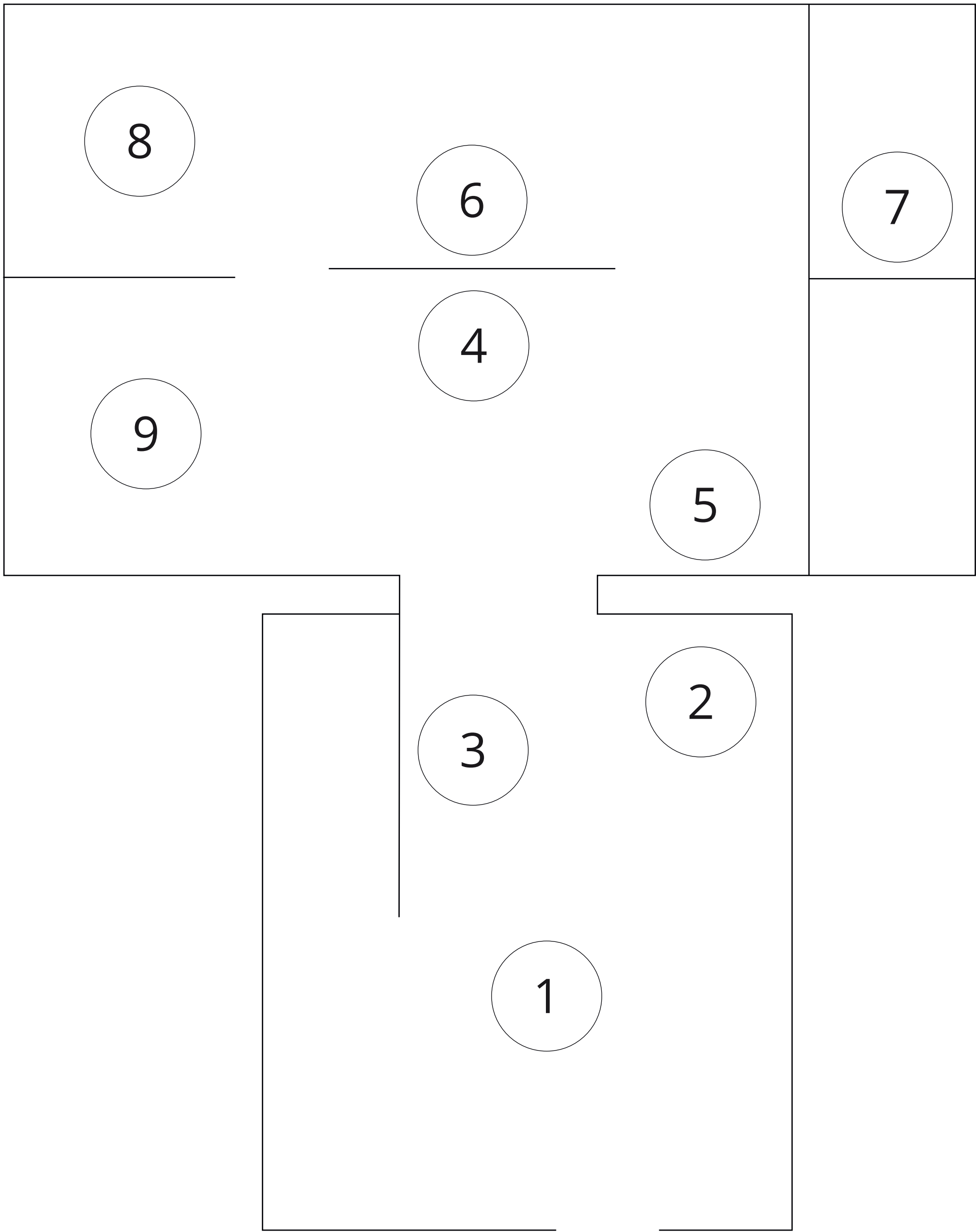
g. Миколай Тіль (Anthurium)

Уніформа «антуріум», створена для *Future Ball II*,

організованого Trailblazer Madlen Revlon та Trailblazer Kamilla Revlon, Варшава 2024

h. Миколай Тіль (Anthurium)

Костюм «Panthera Schiaparelliesque», створений для *Mismatched Madness Kiki Ball*, організованого Timmy та Capriolaola, Вроцлав 2024

1	Аґнешка Сеюд
<i>Ball #1, 2026</i>	6	Аґнешка Сеюд
<i>The Power of Cunt III, 2026</i>
2	Нджороґе Мутгоні
<i>Як жити, 2024</i>	7	Аґнешка Сеюд
<i>Голоси спільноти, 2026</i>
3	Кароліна Єж
<i>Сутність польського
болруму, 2026</i>	8	Lila Dziedzis
<i>ESTRO DIVA, 2024</i>
4	Аґнешка Сеюд
<i>The Power of Cunt I, 2026</i>	9	<i>Runway, 2026</i>
5	Аґнешка Сеюд
<i>The Power of Cunt II, 2026</i>		